

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0 2244 2065

เรื่อง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี
ราชอาณาจักรไทย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
เรียบเรียง นางสุภัทร คำมุงคุณ วิทยากรเชี่ยวชาญ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 2 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญของโลก โดยที่ผ่านมามีการส่งออกข้าวไปยังประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ทั้งนี้ สำหรับการส่งออกข้าวไปยังสาธารณรัฐเกาหลีในปี 2538 ประเทศไทย รวมทั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ได้รับการจัดสรรโควตารายประเทศจากสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งผูกพันระบบการนำเข้าข้าวและผลิตภัณฑ์ตามความตกลงเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก โดยใช้ระบบ Minimum Market Access (MMA) ซึ่งเป็นการกำหนดปริมาณการนำเข้าขั้นต่ำ และสาธารณรัฐเกาหลีได้ต่ออายุการใช้ระบบนำเข้าข้าวและผลิตภัณฑ์ดังกล่าวจนถึงปี 2557 เมื่อครบระยะเวลาที่กำหนดแล้ว สาธารณรัฐเกาหลีจะปรับเปลี่ยนปริมาณโควตารายประเทศเป็นโควตาทั่วไปให้แก่ทุกประเทศ

ต่อมาเมื่อเดือนกันยายน 2557 สาธารณรัฐเกาหลีได้ยื่นข้อเสนอเปลี่ยนระบบการนำเข้าข้าวและผลิตภัณฑ์มาเป็นระบบโควตาภาษีสำหรับสมาชิกองค์การการค้าโลกทุกประเทศ โดยมีปริมาณโควตานำเข้า 408,700 ตัน และกำหนดอัตราภาษีในโควตาร้อยละ 5 ขณะที่อัตราภาษีนอกโควตาร้อยละ 513 รวมถึงยกเลิกโควตารายประเทศและผูกพันสินค้าข้าวและผลิตภัณฑ์ให้สามารถใช้มาตรการปกป้องพิเศษภายใต้ความตกลงสินค้าเกษตร โดยบังคับใช้ระบบดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นมา จึงทำให้ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก ได้แก่ ไทย สาธารณรัฐประชาชนจีน สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้ยื่นข้อหารือคัดค้านการเปลี่ยนระบบการนำเข้าข้าวและผลิตภัณฑ์ของสาธารณรัฐเกาหลี เนื่องจากได้รับผลกระทบต่อการส่งออก จึงส่งผลให้เกิดการหารือทวิภาคีร่วมกับสาธารณรัฐเกาหลี โดยที่ประเทศไทยได้มีการหารืออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สาธารณรัฐเกาหลีเพิ่มปริมาณโควตาให้กับประเทศไทย จนกระทั่งได้ข้อสรุปตามร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ราชอาณาจักรไทย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โดยความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ราชอาณาจักรไทย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาเกี่ยวกับการค้าเสรี อันเข้าลักษณะ

เป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าหรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น คณะรัฐมนตรี จึงได้เสนอร่างความตกลงฯ ดังกล่าว เพื่อเข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยมีสาระสำคัญของร่างความตกลงฯ ดังนี้

1. โควตาภาษีสินค้าข้าวของสาธารณรัฐเกาหลีภายใต้องค์การการค้าโลก ปริมาณรวมทั้งสิ้น 408,700 ตัน จะถูกนำไปจัดสรรปริมาณ เป็น (1) โควตารายประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย 15,595 ตัน สาธารณรัฐประชาชนจีน 157,195 ตัน ไทย 28,494 ตัน สหรัฐอเมริกา 132,304 ตัน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 55,112 ตัน และ (2) โควตาทั่วไปสำหรับสมาชิกองค์การการค้าโลกทุกประเทศ ประมาณ 20,000 ตัน

2. สาธารณรัฐเกาหลีจะสนับสนุนให้การประมูลการนำเข้าข้าวภายใต้โควตารายประเทศเป็นไปอย่างสอดคล้องกับแนวปฏิบัติสากล โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประมูลข้าวของสาธารณรัฐเกาหลีจะสงวนสิทธิ์ในการประมูลใหม่ หากราคาที่ยื่นเสนอในการประมูลมีราคาสูงอย่างไม่มีเหตุผลเมื่อเปรียบเทียบกับราคาข้าวในตลาดโลกสำหรับชนิดและคุณภาพของข้าวที่เทียบเคียงกันได้ ทั้งนี้ หากไม่สามารถหาซื้อสรุปการประมูลภายใต้โควตารายประเทศได้ภายใน 3 ครั้ง หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารจัดการการประมูลอาจนำโควตารายประเทศนั้นมาเปิดการประมูลใหม่ภายใต้โควตาทั่วไปซึ่งจะเป็นโควตารายปี

3. ภาษีทั้ง 5 ประเทศภายใต้ร่างความตกลงฯ นี้ อาจขอหารือกับสาธารณรัฐเกาหลีเกี่ยวกับโควตาภาษีสินค้าข้าวได้ โดยให้มีการหารือภายใน 30 วันหลังจากมีการยื่นคำขอ หรือโดยเร็วที่สุดหลังครบกำหนดเวลา 30 วันดังกล่าว ในกรณีที่มีเหตุล่าช้าซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

4. ในปี 10 หลังจากความตกลงฯ ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ สาธารณรัฐเกาหลีอาจทบทวนปริมาณการจัดสรรโควตารายประเทศตามที่ระบุไว้ในความตกลงฯ นี้ โดยพิจารณาจากความต้องการในประเทศและสถานการณ์การค้าข้าวโลก อย่างไรก็ตาม สาธารณรัฐเกาหลีจะไม่ปรับปริมาณโควตารายประเทศ หากภาษีทั้ง 5 ไม่ยินยอม

โดยที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้มีการพิจารณาร่างความตกลงฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2562 สมาชิกรัฐสภาได้มีการอภิปรายและที่ประชุมลงมติเห็นชอบร่างความตกลงฯ ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ปัจจุบันความตกลงฯ ดังกล่าว ได้มีผลบังคับใช้แล้วในวันที่ 1 มกราคม 2563 ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากปริมาณโควตารายประเทศที่สาธารณรัฐเกาหลีจัดสรรให้แก่ประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยได้รับส่วนแบ่งตลาดสินค้าข้าวในสาธารณรัฐเกาหลีระยะยาว รวมถึงสาธารณรัฐเกาหลียังคงจัดสรรปริมาณโควตารวมอีก 20,000 ตันต่อปีให้กับสมาชิกองค์การการค้าโลกทุกประเทศ ทำให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์ในการส่งออกภายใต้โควตารวมดังกล่าวด้วย

บรรณานุกรม

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2562). ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ราชอาณาจักรไทย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. สืบค้น 30 มกราคม 2563 จาก https://www.senate.go.th/v2/files/commission/term/25621219_080451.pdf
- _____. (ม.ป.ป.). ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งเครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐเกาหลี ราชอาณาจักรไทย สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. สืบค้น 3 กุมภาพันธ์ 2563 จาก <https://library2.parliament.go.th/giventake/nadoc2562.html>
- ไทยจับมือประเทศผู้ส่งออก ต้นเกาหลีใต้คืนโควตาส่งออกข้าวสำเร็จ มีผล 1 มกราคม 2563. (2563). สืบค้น 30 มกราคม 2563 จาก <https://www.ryt9.com/s/beco/3083491>
- สำนักรายงานการประชุมและชวเลข. (24 ธันวาคม 2562). บันทึกการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง). สืบค้น 3 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://library2.parliament.go.th/giventake/content_na/2562/mna122462.pdf